

Teme za ispit iz predmeta *Ljudska bezbednost 2014/15.*

1. Društveno istorijski kontekst nastajanja koncepta ljudske bezbednosti.
2. Pad Berlinskog zida – simbolične i praktične konsekvence.
3. Pojam globalizacije i osnovne karakteristike procesa.
4. Globalno društvo rizika.
5. Naučno - tehnološki progres: pozitivni i negativni aspekti procesa.
6. Tačerizam i reorganizam kao forme neokonzervativizma.
7. Razlozi za neuspeh Društva naroda.
8. Uslovi nastanka OUN.
9. Raspad SSSR-a i efekti na međunarodne odnose.
10. MMF, STO i SB kao stubovi međunarodnog privrednog i finansijskog sistema.
11. TNK kao nosioci savremene globalizacije.
12. Promena sadržaja pojma suverenitet kroz istoriju.
13. Državni suverenitet u uslovima globalizacije
14. Određenje pojma nacionalna država.
15. Rad državnih institucija u uslovima globalizacije.
16. Mehanizam transfernih cena u kontekstu smanjivanja budžetskih prihoda.
17. Makijavelijev pristup suverenitetu.
18. Hobsov Levijatan.
19. Lokov i Rusov doprinos teoriji suvereniteta.
20. Država u teoriji Karla Marksa.
21. Odnos realista prema državi.
22. Nedostaci sistema OUN.
23. Poroznost nacionalnih granica.
24. Dimenzije savremene države prema Mihaelu Cirnu.
25. Efekti primene neoliberalnog koncepta na demokratske procese.
26. Koncept glocalizacije.
27. Problemi lokalnih zajednica u uslovima globalizacije.
28. Nacionalna moć.
29. Činioci nacionalne moći.
30. Identitet kao činilac nacionalne moći.
31. Teritorija i prirodni ambijent kao činioci nacionalne moći.
32. Geopolitički činioci nacionalne moći.
33. Politički sistem kao činilac nacionalne moći.
34. Obaveštajna komponenta nacionalne moći.
35. Demografija, ekonomija i tehnološki aspekti nacionalne moći.
36. Vojna komponenta nacionalne moći.
37. Sadržaj pojma bezbednost.
38. Promena prirode izvora ugrožavanja bezbednosti ljudi.
39. Aktuelni izvori ugrožavanja bezbednosti.
40. Međudržavni sukobi kao izvor ugrožavanja bezbednosti.
41. Promena strukture konflikata po vrstama.
42. Ideološki izvori ugrožavanja bezbednosti.
43. Globalizacija Vs. Globalizam.
44. Ekološki problemi kao oblik ugrožavanja bezbednosti.
45. Koncept ekološkog otiska.
46. Opasnosti od (izazovi) GMO.
47. Globalizacija kriminalnih aktivnosti.
48. Terorizam kao globalni fenomen.
49. Promena u načinu dejstava terorističkih organizacija.
50. Nedostaci sistema koji pogoduju ekspanziji terorističkih organizacija.
51. Lokalni izvori ugrožavanja bezbednosti.
52. Mogući bezbednosni efekti korupcije.
53. Osnovni uzročnici konflikata na lokalnom nivou.
54. Motivi za pristupanje bandama prema istraživanju Svetske banke.

55. Galtungov koncept pozitivnog mira.
56. Sekuritizacija i desekuritizacija u kontekstu ljudske bezbednosti.
57. Koncept meke bezbednosti.
58. Nedostaci i ograničenja državnocentričnog koncepta bezbednosti.
59. Koncept socijalne bezbednosti.
60. Religija i rod u konceptu ljudske bezbednosti.
61. Odnos koncepta ljudske, državne i socijalne bezbednosti.
62. Strukturno nasilje i ljudska bezbednost.
63. Životna sredina u konceptu ljudske bezbednosti.
64. Militarizacija oblasti bezbednosti.
65. Zaštita kao sastavni deo koncepta ljudske bezbednosti.
66. Određenje pojma vitalnog jezgra u konceptu ljudske bezbednosti.
67. Ljudsko ispunjenje kao deo koncepta ljudske bezbednosti.
68. Istorijat nastanka koncepta ljudske bezbednosti.
69. Društveno istorijski uslovi koji su doveli do usvajanja koncepta ljudske bezbednosti kao jednog od prioriteta UNDP.
70. Glavni elementi UNDP definicije ljudske bezbednosti.
71. Koncept slobode od potreba Kinga i Mareja.
72. Odnos vojne i ljudske bezbednosti.
73. Pristup ljudskoj bezbednosti u aktivnostima Svetske banke.
74. Regionalizacija bezbednosnih procesa.
75. Karakteristike japanskog pristupa ljudskoj bezbednosti.
76. Kanadsko – norveški pristup ljudskoj bezbednosti.
77. Glavne zamerke kritičara koncepta ljudske bezbednosti.
78. Izvori ugrožavanja i pretnje Ljudskoj bezbednosti.
79. Neposredne bezbednosne pretnje u konceptu ljudske bezbednosti.
80. Posredne – strukturne pretnje u konceptu ljudske bezbednosti.
81. Princip supsidijarnosti u konceptu ljudske bezbednosti.
82. Odnos ljudske bezbednosti i ljudskog razvoja.
83. Mesto ljudskih prava u konceptu ljudske bezbednosti.
84. Uticaj naučno-tehnološkog razvoja na ekološku sferu u kontekstu ljudske bezbednosti.
85. Nova uloga države u uslovima tehnološke globalizacije.
86. Efekti razvoja informaciono-komunikacionih tehnologija na bezbednost ljudi.
87. Mesto međunarodnih institucija u ostvarivanju globalne bezbednosti.
88. Značaj međunarodnih standarda za bezbednost ljudi u uslovima globalizacije.
89. Privatizacija bezbednosti u kontekstu teorija ljudskoj bezbednosti.
90. Uticaj naučno-tehničkog progressa na ekonomsku bezbednost ljudi.
91. Optimalan model izgradnje globalnog društva (uzeti u obzir: institucije, tehnološki jaz, demokratske tradicije).
92. Bezbednosni aspekti biotehnologija.
93. Eugenika kao bezbednosni izazov.
94. Izvori podataka za utvrđivanje stanja ljudske bezbednosti.
95. Informacije koje dobijamo iz statistike o nacionalnom razvoju i šta saznajemo iz indeksa ljudskog razvoja.
96. Značaj postojanja indeksa ljudske bezbednosti.
97. Informacije koje dobijamo iz indikatora o stanju ekonomske bezbednosti.
98. Indikatori na osnovu kojih stičemo uvid u stanje ekološke bezbednosti.
99. Indikatori koji nam daju informacije o stanju bezbednosti u oblasti zdravlja i ishrane.
100. Indikatori koji služe za sagledavanje stanja u oblasti socijalne bezbednosti.
101. Veza između obrazovanja i bezbednosti.
102. Politička i institucionalna bezbednost (društveni i politički faktori bezbednosti).
103. Indikatori lične i kolektivne bezbednosti.
104. Ljudska bezbednost: izazov za međunarodno pravo.
105. Unutrašnji konflikti i humanitarne intervencije.
106. Bezbednost kao ljudsko pravo.
107. Ljudska prava kao suština ljudske bezbednosti.

108. Ljudska bezbednost, ljudska prava i ne-državni činioci.
109. Pozitivna dostignuća institucija njihova uloga u zaštiti osnovnih ljudskih prava.
110. Uslovi pri kojima oružane snage imaju pozitivnu ulogu u strategiji zaštite.
111. Značaj nevladinog sektora - organizacija za ljudski razvoj i ljudska prava.
112. Prostor za manipulaciju nevladinim sektorom.

Osnovna literatura:

1. Đorđević Ivica (2013): *LJUDSKA BEZBEDNOST – globalni kontekst i primena u Srbiji*, Dosije – Institut za uporedno pravo, Beograd.
2. Dulić Dragana, urednik (2006): *Ljudska bezbednost I i II*, hrestomatija, , Fakultet bezbednosti, Beograd.
3. _____ (2005): *Indikatori ljudske bezbednosti u Srbiji, izveštaj za 2004*. Fakultet civilne odbrane, Beograd.
4. Mijalkovski Milan, Đorđević Ivica (2010): *Neuhvatljivost nacionalne moći*, Beograd: Službeni glasnik.

Struktura ocene:

- Aktivnost na časovima (predavanja i vežbe) max 20
 - 10 poena uvodno izlaganje
 - 5 poena učešće u diskusijama
 - 5 poena prisustvo nastavi
- 2 testa mogu da donesu max 30 poena (2x15)
- Završni ispit 50 poena.

Student koji ostvari manje od 50 poena, nije položio ispit, odnosno svaki student mora da ima više od 7.5 poena po testu i sakupi odgovarajući broj poena na ostalim aktivnostima.

- Polaganje završnog dela ispita sastoji se iz dva dela: pismenog (studija slučaja) i usmenog (diskusija o studiji slučaja);
- Uvodno izlaganje, nije obavezno za sve. Ukoliko student ima ambiciju za ocenu veću od 8 istu ne može da dobije bez uvodnog izlaganja pripremljenog za neku od tema koje se obraduju u toku nastavnih aktivnosti.
- Prvi kolokvijum je u 6 nedelji (30.III 2015.) od početka izvođenja nastave, a drugi u toku maja meseca, zavisno od obaveza u vezi profesionalne prakse. Rezultati ostvareni na kolokvijumima važe do početka nastave iz predmeta za narednu školsku godinu;